

Uttaler til forslag til planprogram for plan 0458 - – høringsperioden 04.05.2022 – 28.06.2022

2.01 Statsforvaltaren i Rogaland 05.07.22	2.38 Anne Frøyland Grødem
2.02 Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap	2.39 Oddbjørn Fosså
2.03 Statens vegvesen	2.40 Hilde Frøyland
2.04 Direktoratet for mineralforvaltning	2.41 Kirsten og Tønnes G Kverneland
2.05 NVE	2.42 Tore Kalberg
2.06 Rogaland Fylkeskommune 07.07.22	2.43 Anna Bjøberg og Bjørn Lende
2.07 Stavanger Maritime Museum	2.44 Ingve Østensen
2.08 Gjesdal kommune	
2.09 Bane NOR SF	
2.10 Lnett	
2.11 Uttale fra Statnett 07.07.22	
2.12 Jordvernforeningen i Rogaland	
2.13 Vern Kvernaland	
2.14 Time bondelag	
2.15 Næringsforeningen i Stavangerregionen	
2.16.0 Kalberg Utvikling AS_ Time Energipark	
2.16.1 Kalberg Utvikling AS	
2.17 Kalberg NK1 AS	
2.18 Kalberg NK3 AS	
2.19 Fjermestad NK4 AS	
2.20 Jæren Treteknikk Holding AS	
2.21 Jæren Skoglag AS	
2.22 Stangeland Maskin AS	
2.23 Jærpukk_Stangeland	
2.24 Green Mountain AS	
2.25 IKM Eiendom AS	
2.26 Jone Wiig	
2.27 Lars Nedrebø	
2.28.1 Per Kristian Eiane	
2.28.2 Per Kristian Eiane -vedlegg	
2.28.3 Per Kristian Eiane	
2.29. Else-Rita Woll	
2.30. Kjetil Oftedal, Gjesdal	
2.31 Terje Orstad	
2.32 Betuel Frøyland	
2.33 Jens Rune Thomassen 22.06.22	
2.33.1 Vedlegg Jens Rune Thomassen	
2.34 Andreas Aarsland	
2.35 Olav Kalberg	
2.36 Jorunn Laulund og Brian Aasland	
2.36.1 Jorunn Laulund og Brian Aasland - 23.12.2021	
2.37. Olav Aarsland	

Time kommune

Postboks 38

4349 Bryne

Kontakt saksbehandlar

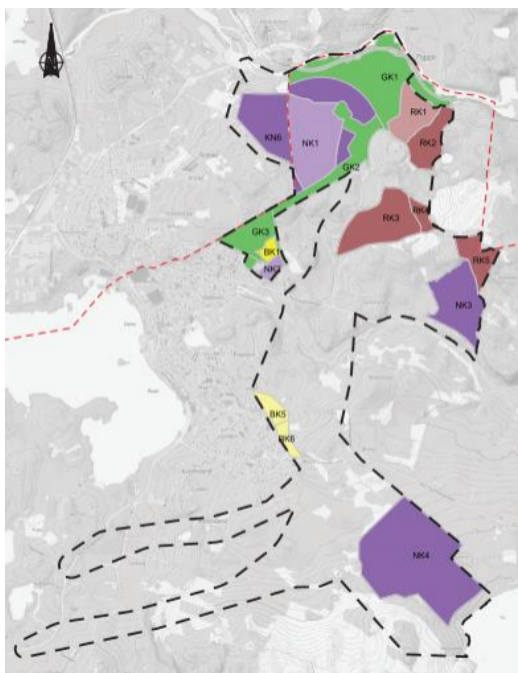
Helene Medhus Skedsmo, 51568821

Uttale - varsel om planoppstart og høyring planprogram områdeplan Orstad nord /Kalberg - Frøyland / Kvernaland - plan-ID 0548 Time og plan-ID 2022003 Klepp

Me syner til oversending av planvarsel og planprogram for plan-ID 0548 i Time og plan-ID 2022003 i Klepp, områdeplan Orstad nord / Kalberg – Frøyland / Kvernaland. Me fekk saka først tilsendt den 08.06.2022, og etter avtale er det sett uttalefrist til 31.07.2022.

Bakgrunn for saka

Me syner til tidlegare prosess og våre innspel i behandlinga av Time kommune sin arealdel fase 2, med tilhøyrande mekling. Vidare syner me til prosessen kring strategisk planprogram som var på høyring hausten 2021, med tilhøyrande møte i regionalt planforum og vår uttale av 20.12.2021.

Varsla planområde

Av varselbrevet går det fram at det no skal utarbeidast områdeplan for dei aktuelle områda, inkludert omkøyringsveg fv. 505, næringsområda NK1-NK4, område for råstoffutvinning RK1-RK5, grøntområda GK1-GK3 og bustadområda BK1, BK5 og BK6 i Time kommune samt næringsområde KN6 i Klepp kommune. Det skal fastsettest langsiktig grense for landbruk rundt NK3 og NK4 i Time. For enkelte område skal områdeplanen vere så detaljert at arealet kan byggjast ut direkte på bakgrunn av denne, medan det for andre område vil bli krav om vidare detaljregulering før utbygging.

Det går fram at det i høve til plan- og bygningslova §§ 4-1 og 4-2 og forskrift om konsekvensutgreiing § 6a er vurdert at planen løyser ut krav til planprogram og konsekvensutgreiing.

Det er opplyst at planområdet i hovudsak er avgrensa til Time kommune, men at deler av omkøyringsvegen og industriområdet KN6 i Klepp kommune er inkludert for å sikre ein heilskapleg områdeplan som tek i vare åtkomst til området frå ny trasé for fv. 505. Områdeplan med konsekvensutgreiing vil bli behandla som separate områdeplanar i både Time og Klepp kommune.

Det følgjer eit planprogram dagsett 04.05.2022. Her er gjort greie for overordna planar og premiss, skildring av planområdet, prosess og medverknad, utgreiingsalternativ og utgreiingsbehov. Det er skissert offentleg ettersyn vinteren 2024.

Statsforvaltaren sine merknader

Det er positivt at det no blir varsla oppstart av ein ordinær områdereguleringsprosess i tråd med plan- og bygningslova § 12-2 og føresetnadene i kommuneplanen for Time, jf. tilbakemeldingane frå regionale og statlege styresmaktar i samband med høyringa av strategisk planprogram seinhausten 2021. Det er også positivt at Klepp og Time samarbeider om dette, slik at særleg omkøyringsvegen som er eit viktig element i planarbeidet, samt næringsområda i nord, får ei samla utgreiing og avklaring.

Me vil syne til vårt innspel til planprogrammet som var på høyring i haust når det gjaldt dei føringane som ligg for området i kommuneplan for Time:

«Den endelege løysinga i Kalberg-/ Kvernalandsområdet hadde fleire føresegnar om rekkefølgjekrav, der eit av dei mest sentrale var krav om felles områdeplan for områda BK1, BK5 og BK6, RK1-RK5, NK1-NK4, GK1-GK3 og omkøyringsvegen for «å avklare teknisk infrastruktur for desse bustad-, nærings- og masseuttaksområda, utbyggingstakt, utbyggingsrekkefølge og finansiering av ny trase fv. 505 (omkøyringsvegen)». Vidare går det tydeleg fram av føresegnene at ny fv. 505 om Kvernaland må vere etablert før det kan gjevast byggeløyve til NK1-NK4. Av føresegn 34.4.1 gjeld det fleire krav til utgreiingar og avklaringar for alle dei områda som skal inngå i ein områdeplan. Kravet til områdeplan var eit klart premiss for den endelege løysinga i kommuneplanprosessen. Føresegnene 21.8.3 - 21.8.11 gjeld også for næringsområda.

Korkje omkøyringsvegen eller tilkomstveggar til for eksempel RK3, RK5, NK3 og NK4 er konsekvensutgreidd på kommuneplannivå. Omkøyringsvegen spesielt vil vere ein heilt sentral faktor i utviklinga av områda. Det er i rekkefølgjeføresegnene opna for at eventuelle mellombelse vegløyningar kan avklarast i områdeplanen, men dette kan ikkje takast til inntekt for at til dømes NK4 kan byggast ut med ein mellombels vegløyning utan områdeplan. På møtet den 17.12.21 presiserte kommunen ved ordførar at intensjonen er at omkøyringsvegen og NK4 skal stå ferdig på likt, og at mellombelse vegløyningar i byggeperioden for NK4 vil bli avklara i det vidare arbeidet.

Det er i kommuneplanen heller ikkje avklart viktige tilhøve som rekkefølge på utbygging, volum, høgder, utnytting, mv. Slike avklaringar vil vere naturleg å ta med i ein områdeplan.»

Me legg til grunn at dei tilhøva som er trekt fram her blir avklara i områdeplanen.

Omkøyringsveg

Det er positivt at det skal bli vurdert fleire alternative traséar for omkøyringsvegen. På dei 3 delstrekningane skal det for delstrekk 2 og delstrekk 3 vurderast to alternative traséar, der det for delstrekk 3 i all hovudsak går i tunnel.

Ut frå dei sektorinteressa me er satt til å ivareta etter plan- og bygningslova, har me følgjande innspel til tema som må greiast ut, i tillegg til dei tema som allereie er skissert i lista over utgreiingsbehov i konsekvensutgreiing på s. 40-42 og tabell for tema til planskildring/eigne utgreiingar s. 44-45:

ROS-analyse

Me legg til grunn at det blir utarbeidd ROS-analyse i tråd med pbl. § 4-3 slik det er opplyst på s. 45. Det står derimot ikkje noko i tabellen om det å setje eventuelle avbøtande tiltak. Ei ROS-analyse skal avdekke, analysere og eventuelt identifisere tiltak for å redusere risiko og sårbarheit. Det er viktig at dette blir gjort både for tilhøve innanfor planområdet og eventuelle påverknader planen får for omkringliggande område, og at det blir sett til dømes rekkjefølgjekrav som sikrar at avbøtande tiltak blir etablert/gjennomført. Me syner til DSB sin rettleiar «[Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging. Metode for risiko- og sårbarhetsanalyse i planleggingen](#)» frå 2017.

Me minner elles om at heilskapleg ROS-analyse for kvar kommune skal leggjast til grunn for planen og ROS-analysen i denne, jf. forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3 og rettleiar til forskrift om kommunal beredskapsplikt s. 22.

Me vil elles merke at det går fram av planprogrammet under tema grunntilhøve at området ligg under marin grense. Det er feil, området ligg godt over marin grense.

Straum, energi

Det går fram av kapittel 3 at det må etablerast ein eller fleire 132/22kV transformatorstasjonar i industriområdet for å kunne utnytte energien i området. Me legg til grunn at slike tilhøve blir avklart i planarbeidet, tilsvarende korleis infrastrukturen mellom dei ulike områda for utbygging skal vere. Det må også vere del av utgreiinga kor stort kraftbehov det vil vere for dei næringsområda det blir planlagt for og kva det vil krevje av eventuelle tiltak og infrastruktur innanfor og utanfor området.

Framtidig behov for energi til planområdet må gå fram av kraftsystemutgreiinga for Sør-Rogaland som blir oppdatert kvart anna år av Lnett. Føremålet med kraftsystemutgreiinga er å finne ut kva som er behovet i framtida; kva som er forventa forbruksvekst og korleis elektrifiseringa av samfunnet generelt vil påverke energibehovet dei næraste 10-åra. For å bidra til at utviklinga av areal- og kraftkrevjande industri skjer med eit regionalt perspektiv og blir balansert mot andre interesse og viktige samfunnsmål, er Rogaland fylkeskommune i gang med å lage ein regionalplan for areal og kraftkrevjande verksemdar. Målet er at planen skal vere ferdig til sumaren 2023. Sjølv om Statnett er i gang med å auke kapasiteten på transmisjonsnettet for overføring av elektrisk kraft til Sør-Rogaland ved bygging av ny 420 kV line frå Lysebotn til Fagraftfjell (som skal være ferdig i 2024), og ved oppgradering av dei to andre linene frå Tonstad og Åna-Sira frå 300 til 420 kV, betyr ikkje dette at Noreg sin totale kraftproduksjon er større enn før. Det er difor viktig for samfunns-sikkerheita totalt sett at nyetablering av kraftkrevjande industri blir sett i samanheng med det grønne skiftet og vurdert opp imot andre planer om tilsvarende industri både i Sør-Rogaland, innan kraftområde NO2 (Sørvest-Noreg) og Noreg generelt. Det er viktig at me har nok kapasitet til å ha ei sikker straum-forsyning i Rogaland, også ved tørrår.

Flaum, overvatn, VA-infrastruktur

Det går fram av kapittel 3 at planområdet ligg dels i nedslagsfeltet til Figgjovassdraget og dels i nedslagsfeltet til Orrevassdraget. Store areal ligg i aktsemdsområde for flaum, tilsvarende ligg store areal nedstrøms planområdet, både langs Figgjoelva og Orreelva, i område utsett for flaum. Det er opplyst at det ikkje finns overvassleidningar eller felles avlaupsleidningar som handterer overvatn i dag. Flaum er ikkje sett opp som tema for konsekvensutgreiing, men som tema for planskildring eller eiga utgreiing. Det er veldig viktig at det blir ei god utgreiing kring flaum- og overvatn for området, og

at det blir sett naudsynte føresegner mv. som sikrar at avbøtande tiltak blir gjennomført før eller i samband med utbygging. Det er opplyst at ny omkøyringsveg vil krysse fleire føringsveggar for vatn. I tillegg vil ein brei veg og ei stor utbygging i seg sjølv påverke vasstilhøva, ved at areal som i dag absorberer vatn blir erstatta med asfalt og andre harde flater. Om det er trong for nye overvass-leidningar eller avlaupsanlegg, sedimenteringsbasseng mv. må det kome fram tydeleg no, og sikrast i planen. Kostnadane med slike etableringar av infrastruktur er del av avgjerdsgrunnlaget for kommunen når planen skal behandlast.

Me syner elles til statlege planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing som har klåre forventningar om opne vassvegar, lokal handtering av overvatn, naturbaserte løysingar mv. Også regionalplan for klimatilpassing i Rogaland har ambisiøse mål.

Tidlegare i prosessen har det vore tale om infrastruktur for kjølevatn for den kraftkrevjande industri-verksemnda som skal gå føre seg i næringsområda. Me legg til grunn at slike infrastrukturtiltak også blir del av planarbeidet no, og at det ikkje kjem som prosessar i etterkant. I planforum den 01.12.2021 opplyste NVE at kjølevatn av slikt omfang det er tale om ved eventuelle datasenter kan vere konsesjonspliktig tiltak. Rogaland fylkeskommune peika på at det må sjåast på utbyggings-områda si konsekvensen for hydrologien i heile nedslagsfeltet, noko me er samd i.

Klima

Me kan ikkje sjå at det går fram at det skal gjerast vurderingar for korleis klima blir påverka av utbygginga som del av planarbeidet. Me tenkjer spesielt på klimatilpassing, jf. innspel kring overvatn mv. Men det må også vere ein føresetnad at det blir sett på verknaden av å byggja ned karbonrike areal som myr, jordbruksområde og skog.

Det er nemnd nokre tema under tema «Energi» i på s. 45. Det går elles fram fleire tema som bør inngå i ein plan som legg til rette for utbygging av kraftkrevjande verksemder i kapittel 3 i statlege planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing.

Massehandtering

Av tabellen på s. 45 går det fram at det skal utarbeidast ein jordflyttingsplan. Det er positivt av omsyn til krav om gjenbruk av matjord som ein verdfull ressurs. Det bør vere eit mål å planavklare areal der jordmassane kan nyttast i områdereguleringsarbeidet, evt. finne andre egna og avklarte område for gjenbruk.

Områdeplanen legg opp til utbygging og vegprosjekt som vil generere store mengder masser ut over matjord, spesielt i form av tunneldriving på omkøyringsvegen og utbygging på NK3 og NK4. Me syner til retningslinjer for massehandtering i Regionalplan for massehandtering på Jæren. Me legg til grunn at det blir gjort tilstrekkeleg utgreiingar av massane i området, slik at det blir kartlagt kor vidt det er mogleg å oppnå intern massebalanse i området, om eventuell overskotsmasser kan nyttast i andre prosjekt mv. Vidare må det regulerast inn tilstrekkeleg med mellombelse rigg- og anleggsområde og område for mellomlagring og sortering av masse for å handtere massane som blir generert i utbygginga, og at desse områda blir planavklart allereie i områdeplanen. Dersom det er overskot av masser, må det lagast ein plan for korleis overskotsmassane skal handterast.

Me syner elles til alle innspela frå Rogaland fylkeskommune, NVE og Statsforvaltaren under regionalt planforum den 01.12.2022 samt i høyringsfasen av strategisk planprogram, og legg til grunn at alle innspela blir del av vidare utgreiingsarbeid.

Me tek atterhald om ytterlegare merknader når saka kjem på høyring og offentleg ettersyn. Om det er trong for nokre avklaringar undervegs i planprosessen om enkelttema eller liknande, vil me oppmoda om at de nyttar regionalt planforum eller andre fora for medverknad.

Med helsing

Lone Merethe Solheim (e.f.)
ass. statsforvalter

Cathrine Stabel Eltervåg
ass. fylkesmiljøvernssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Klepp kommune

Rogaland fylkeskommune

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 25

Postboks 130

Postboks 5091 Majorstuen

4358

4001

0301

Kleppe

Stavanger

Oslo

Vår saksbehandler
Mariya BokovaDokumentdato
16.05.2022
Deres datoVår referanse
2022/31 MABO
Deres referanse
21/4528- 2

KLEPP KOMMUNE

Postboks 25
4358 KLEPPE**Automatisk tilbakemelding - Varsel om oppstart av planarbeid og høring
planprogram : Plan 0548 i Time kommune og plan 2022003 i Klepp
kommune**

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til plansaken som dere har sendt på høring. DSB har dessverre ikke kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor automatisk ut dette generelle svaret på slike saker.

Det er Statsforvalteren som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. Statsforvalteren har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer.

DSB har innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven i plansaker som berører følgende områder:

- Virksomheter som håndterer farlige stoffer herunder storulykkevirksomheter
- Transport av farlig gods
- Brannsikkerhet herunder tunneller og underjordiske anlegg
- Tilfluktsrom (sivilforsvarsdistriktene)

Siden Statsforvalteren har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Statsforvalterens oppfølging. DSB samarbeider med Statsforvalteren og vil gi faglig innspill til Statsforvalteren dersom det er nødvendig.

Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.

Dersom plansaken gjelder areal knyttet til etablert storulykkevirksomhet eller areal hvor det planlegges etablering av anlegg som sikkert eller muligens vil bli storulykkeanlegg, bes det også om at høringen sendes DSB på nytt. Det må fremgå av oversendelsen at saken gjelder plansak knyttet til anlegg omfattet av storulykeforskriften.

Vi viser for øvrig til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.

Med hilsen
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Arkiv

Helle Nielsen
seksjonssjef
Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

Mariya Bokova
rådgiver

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskapPostboks 2014
3103 Tønsberg**Kontoradresse**
Rambergveien 9
3115 Tønsberg**E-post**
postmottak@dsb.no**Telefon**
33 41 25 00**Internett**
www.dsb.no**Telefaks**
33 31 06 60**Organisasjonsnummer**
974 760 983

Statens vegvesen

TIME KOMMUNE

Postboks 38

4349 BRYNE

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Katrine Nettet /

Vår referanse:
21/260571-6

Deres referanse:
21/4528-2

Vår dato:
14.06.2022

Varsel om oppstart av planarbeid og høring planprogram : Plan 0548 i Time kommune og plan 2022003 i Klepp kommune

Vi viser til varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram for plan 0548 i Time kommune og plan 2022003 i Klepp kommune, datert 04.05.2022.

Saken gjelder

Det er skal utarbeides en områdeplan for å etablere rammer for utbygging, samt rammer for videre detaljregulering.

Områdeplanen omfatter omkjøringsvegen fv. 505, samt næringsområdene NK1–NK4, råstoffutvinningsområdene RK1–RK5, grøntområdene GK1–GK3, BK1, boligområdene BK5 og BK6 i Time kommuneplan, samt næringsområdet KN6 i Klepp kommune. Det er krav til konsekvensutredning.

Statens vegvesens rolle i planleggingen

Til denne saken uttaler vi oss med bakgrunn i vårt sektoransvar innenfor trafiksikkerhet og vegtransport.

Våre merknader til varsel om oppstart

Planprogrammet gir en god oversikt over planarbeidet, og vi har inntrykk av at det er gjort et grundig forarbeid for områdeplanen.

Overordnede føringer og planstatus er belyst i planprogrammet. Ny arealbruk vil bli vurdert opp mot gjeldende kommuneplan, regionale og nasjonale føringer. Vi forutsetter at avvik fra overordnede føringer vil bli belyst og begrunnet i planforslaget.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Bergelandsgata 30
4012 STAVANGER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Vi vil støtte opp om tema som angår trafikk og forurensning/støy/støv som skal inngå i konsekvensutredningen. Med tanke på mobilitet må det tas høyde for at virksomhetene vil generere økt trafikk og at flere vil få lang reisevei til arbeidsplassen. Mobilitetsplanen bør være med å belyse dette.

Vi stiller oss positive til at det skal stilles krav til detaljregulering og konsekvensutredning for omkjøringsveien. Vi forutsetter at Rogaland fylkeskommune involveres i planleggingen og at gjeldende vegnormaler legges til grunn for vegutformingen.

Statens vegvesen har utover dette ingen merknader til varsel om oppstart med planprogram, men vil forbeholde oss retten til å komme med flere merknader når planforslaget kommer på høring.

Transport vest – Transportforvaltning vest 2

Med hilsen

Bjarte Børtveit
Seksjonssjef

Katrine Nessel
Planforvalter

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Time kommune
Postboks 38
4349 BRYNE

Dato: 17.06.2022
Vår ref: 21/06786-5
Deres ref: 21/4528-2

Uttalelse til varsel om planoppstart og høring av planprogram for områdeplan for Orstad nord / Kalberg / Frøyland / Kvernaland i Time og Klepp kommuner

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 4. mai 2022.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om planen

Det skal utarbeides en områdeplan for Orstad nord/Kalberg/Frøyland/Kvernaland i Time kommune og Klepp kommune for å etablere rammer for utbygging, samt rammer for videre detaljregulering.

Områdeplanen omfatter omkjøringsveien fv. 505, samt næringsområdene NK1-NK4, råstoffutvinningsområdene RK1-RK5, grøntområdene GK1-GK3, BK1, boligområdene BK5 og BK6 i Time kommuneplanen sin arealdel, samt næringsområdet KN6 i Klepp kommune.

Uttalelse fra DMF

DMF viser til uttalelse gitt til varsel om oppstart med planprogram for planområdet 15.12.2021 der vi opplyste om registrerte mineralske forekomster og etablerte masseuttak innenfor planområdet. Det kommer frem av forslag til planprogram at mineralressurser som tema er inkludert og skal konsekvensutredes.

DMF ber om at masseuttak også inkluderes som tema i konsekvensutredningen, i tillegg til mineralressurser ved utredning av tema naturressurser. Viktige mineralressurser må identifiseres og utredes i tråd med konsekvensutredningsforskriften. Vi minner samtidig om at konsekvenser for masseuttak med driftskonsesjon ifølge Håndbok V712 vurderes som prissatte

konsekvenser. Planen må vurdere hvordan tiltak vil påvirke driften av uttak, og hvordan tiltaket vil påvirke eventuelle utvidelser av uttak. Planen bør foreslå avbøtende tiltak dersom utbyggingen kan påvirke eksisterende drift og muligheten for framtidig utnyttelse av forekomsten det drives på.

Der eventuelle tiltak kommer i berøring med kjente forekomster med mineralske ressurser bør konsekvensutredningen kunne identifisere og omtale planens virkninger på forekomstene.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonssjef

Kristine Stenvik
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Kristine Stenvik

Mottakere:

Time kommune

Postboks 38

4349 BRYNE

Time kommune
Postboks 38
4349 BRYNE

Vår dato: 28.06.2022

Vår ref.: 202209741-2 Oppgi ved kontakt

Dykkar ref.: 21/4528-2

Sakshandsamar: Turid Bakken

Pedersen, 22959767, tba@nve.no

NVE sitt innspel - Varsel om oppstart og høyring av planprogram - Områdeplan for Orstad nord / Kalberg / Frøyland / Kvernaland, plan 0548 og plan 2022003 - Time og Klepp kommunar

Vi viser til brev datert 04.05.2022. Saka gjeld varsel om oppstart av planarbeid og høyring av planprogram for plan 0548 i Time kommune og plan 2022003 i Klepp kommune, områdeplan for området Orstad nord, Kalberg, Frøyland og Kvernaland. Føremålet med planarbeidet er å etablere rammer for utbygging samt rammer for vidare detaljregulering.

Om NVE

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonalt sektormynd med motsegnkompetanse innanfor saksområda flaum-, erosjon- og skredfare, allmenne interesser i vassdrag og grunnvatn, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å hjelpe kommunane med å forebygge skader frå overvatn gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og rettleiing om korleis desse saksområda skal takast omsyn til ved utarbeiding av arealplanar etter plan- og bygningslova (pbl.).

Konkrete innspel

Vi viser til vår uttale til varsel om oppstart av strategisk planprogram for området Orstad nord, Kalberg, Frøyland, Kvernaland datert 21.12.2021.

God arealplanlegging er det viktigaste verkemiddelet for å forebygge skader frå erosjon og skred. Pågåande klimaendringar vil auke risikoen for desse faretypeane. Pbl. set tydelege krav til tryggleik mot naturfare og trygg byggegrunn ved planlegging og utbygging, og byggtেকnisk forskrift (TEK17) kapittel 7 utdjupar dette i forhold til erosjon- og skredfare.

I følgje oversendinga skal områdeplanen for enkelte områder ha eit detaljnivå som gjer at areal kan byggast ut direkte på bakgrunn av denne, mens det for andre områder blir stilt krav om detaljreguleringsplan før vidare utbygging av området.

NVE minner om at reell fare må vere avklart på siste plannivå jf. rundskriv [H-5/18 Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling](#).

Generelle råd

For å få eit fullstendig oversyn over korleis de kan ta omsyn til våre tema i reguleringsplanen rår vi dykk til å nytte våre [internettsider for arealplanlegging](#). Der er informasjonen og rettleiinga lagt opp etter plannivå. Vi vil særleg vise til [Kartbasert rettleiar for reguleringsplan](#). Rettleiaren leier dykk gjennom alle våre fagområde, og gir dykk verktøy og innspel til planarbeidet. Den som utarbeider planen har ansvar for at desse interessene blir vurdert i planarbeidet.

NVE si oppfølging av planarbeidet

NVE skal ha tilsendt planen ved offentlig ettersyn. I plandokumenta må det gå tydeleg fram korleis dei ulike interessene er vurdert og innarbeidd i planen. Det er viktig at alle relevante fagutgreiingar innan NVE sine saksområde er vedlagt. Vi ber om at alle plandokument blir sendt elektronisk til NVE.

NVE prioriterer å gi innspel og uttale til reguleringsplanar der det vert bede om fagleg hjelp til konkrete problemstillingar. Etter ei fagleg prioritering gir vi hjelp til dei kommunane som har størst behov.

Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon ved konkrete spørsmål om NVE sine saksområde.

Med helsing

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Turid Bakken Pedersen
Senioringeniør

Dokumentet blir sendt utan underskrift. Det er godkjend etter interne rutinar.

Mottakarar:

Time kommune

Kopimottakarar:

STATSFORVALTAREN I ROGALAND
KLEPP KOMMUNE

Time kommune

Postboks 38
4349 BRYNE

Klepp kommune

Postboks 25
4358 KLEPPE

Deres referanse:

21/4528- 2

Dato: **07.07.2022**

Saksnr.: **2022/31268**

Dok.nr.: **3**

Saksbehandler:

Lars Olav Tjeldflaat

Time og Klepp kommune - Merknader til varsel om planoppstart for områderegulering og høring av planprogram - Plan-ID 0548 og 2022003 - Orstad nord - Kalberg - Frøyland - Kvernaland

Vi viser til varsel om arbeid med områderegulering og forslag til planprogram sendt på høring, og avtale om forlenget uttalefrist.

Arbeidet er i hovedsak en oppfølging av kommuneplanens arealdisponeringer og målsettinger, og skal legge til rette for gjennomføring av flere prioriterte planoppgaver.

Kommuneplanens nye avsatte næringsområder og råstoffutvinningsområder skal gis en nærmere planavklaring, dels som områderegulering med krav om videre detaljplanlegging, og dels med et detaljeringsnivå som gjør at utbygging kan skje med grunnlag i områdereguleringen.

Den lenge planlagte omkjøringsveien rundt Kvernaland er en viktig del av planarbeidet. I tillegg til målet om en fylkesvei med god framføringshastighet som skal gi Kvernaland sentrum en reell avlastning for gjennomgangstrafikk, er vegen en nødvendig forutsetning for å kunne realisere utbygging av ny næringsvirksomhet. Fylkeskommunen som ansvarlig for fylkesveinettet er involvert i planarbeidet for denne veien. Ettersom vegen går gjennom arealer både i Time og Klepp er det naturlig med en godt samordnet planprosess kommunene imellom.

Oversikten over viktige styringsdokumenter kan med fordel suppleres med følgende:

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag
- Regionalplan for vannforvaltning 2022-2027

Planprogrammets utredningstema

Planprogrammet tar utgangspunkt i tema som er utredet på et overordna nivå i kommuneplanens arealdel (Landskapsbilde, Naturmangfold, Kulturarv, Friluftsliv, by og bygdeliv, Naturressurser, Trafikk og transportbehov, og Gjenbruk av energi).

Disse er videreført med unntak av temaet «Gjenbruk av energi». Utredningstemaene er supplert med «Forurensning støy og støv, vannmiljø», mens temaet «Naturressurser» er delt i temaene Jordressurser – jordvern, og Jordressurser – mineralressurser.

Andre tema vil omtales i planbeskrivelsen, ev. med egne utredninger, men ikke som en del av konsekvensutredningen. Dette gjelder eksempelvis tema som barn og unges oppvekstvilkår, folkehelse og sosial infrastruktur, kriminalitetsforebygging, og ROS-analyse.

For enkelte problemstillinger foreslås det å utfylle konsekvensutredningen med vurderinger/omtale av relevant tematikk i planbeskrivelsen. Et eksempel på dette er landskapstema som tas med i konsekvensutredningen, mens arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet omtales i planbeskrivelsen.

En generell kommentar til planprogrammet er at beskrivelsen av utredningsbehov og metodikk er relativt overordnet formulert. Intensjonen i KU-forskriften om at en skal kunne etterprøve utredningenes innhold med utgangspunkt i planprogrammets beskrivelse, blir dermed mer utfordrende.

Med bakgrunn i kommunestyrevedtak om større jordvern hensyn ved valg av trasé for omkjøringsvegen rundt Kvernaland, og bekymring om støyulempere for eksisterende bebyggelse, er det valgt å utrede to alternative traséer for omkjøringsvegen. Det vil bli lagt vekt på en helhetsvurdering av konsekvensene, men vi gjør også oppmerksom på at trasévalget i et langsiktig perspektiv kan ha betydning for robustheten av den langsiktige grensen mellom byggesone og LNF-områder. Kommunen bør ta dette med i betraktningen når trasé skal velges. Det vises ellers til merknadene under avsnittet om samferdsel.

Anbefalinger om utredningstema

Detaljregulering eller direkte byggesaksbehandling – hvilke områder?

Planprogrammet legger opp til at deler av planområdet skal gis en detaljeringsgrad som gjør det mulig å gå direkte på byggesaksbehandling, uten detaljregulering. Det er imidlertid ikke informasjon om hvilke områder dette er tenkt å gjelde for, og heller ikke hvilke kriterier som er tenkt lagt til grunn for utvelgelse av aktuelle områder. Dette er også av betydning for konsekvensutredningens innhold, jf. eksempelet nevnt over om landskap og arkitektur. Gjennom konsekvensutredning kan en på en systematisk måte vurdere ulike alternative løsninger, forutsatt at planprogrammet beskriver og fastsetter utredningsmetoden. Ettersom planen skal gi grunnlag for direkte byggesaksbehandling, vil muligheten for å utrede alternative utforminger av eksempelvis store industribygg være spesielt viktig for beslutningsgrunnlaget. Informasjon om dette vurderes å være viktig for planprosessen, og muligheter for medvirkning og påvirkning av planutformingen. Det kan stilles spørsmål om dette skal være et utredningstema i seg selv, men når saken ikke har informasjon om temaet, framstår planprosessen som mangelfull.

Vår anbefaling er at planprogrammet tar inn temaet slik at det blir mulig å identifisere hvilke områder som krever mer detaljerte vurderinger allerede nå. Også av hensyn til en helhetlig områdeutvikling der ulike deler kan ses i innbyrdes sammenheng, og i sammenheng med utvikling av infrastrukturen, er det ønskelig med tidlig informasjon og avklaring i planprosessen.

Gjenbruk av energi/energieffektivitet

Energitematikken har fått økt aktualitet i etterkant av kommuneplanprosessen, og behovet for å sikre best mulig utnyttelse av tilført energi er økende. Selv om Fagrafjell nå blir et svært sterkt fordelingspunkt, med stor kapasitet for elektrisitetsforsyning til nye virksomheter, er det nødvendig å være oppdatert på den teknologiske utviklingen for effektiv utnyttelse. Dette kan omfatte mulige løsninger for god utnyttelse i de kraftkrevende primærvirksomhetene som planen skal legge til rette for, men også hvilke komplementære virksomheter som kan utnytte overskuddsvarmen best mulig.

Kommuneplanens utredning av temaet er av overordnet karakter, mens områdereguleringen bør bli mer konkret både på hvilke typer kraftkrevende virksomheter som er aktuelle, teknologi som kan gi økt utnyttelsesmulighet av restvarmen, og aktuelle typer virksomheter for mottak og utnyttelse av overskuddsenergien. Ettersom arealer er en begrenset ressurs, bør arealeffektiviteten utredes nærmere for aktuelle typer virksomheter som kan utnytte overskuddsvarmen.

Det anbefales at energitemaet flyttes fra planbeskrivelsen til planprogrammets konsekvensutredningstema, for å belyse problemstillinger på en mer konkret og relevant måte for det aktuelle plannivået. Anbefalingen forsterkes av planens intensjon om å kunne gå direkte på byggesaksbehandling for en del områder.

Olje- og energidepartementet har lagt ut forslag om innlemmelse av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (EED) i EØS-avtalen med nødvendige tilpasninger i energiloven. Notatet ble lagt ut på høring 17.02.2021, og er fortsatt under behandling. Departementet forslår bl.a. i høringsnotatet at datasentre med mer enn 2 MW samlet elektrisk effekt, og andre anlegg med mer enn 20 MW samlet elektrisk effekt, skal omfattes av plikten til å gjennomføre kost-nytteanalyse. Analysen skal sendes inn til energimyndighetene for godkjenning.

Rogaland fylkeskommune mener at dette bør legges til grunn i det videre reguleringsplanarbeidet for Kalberg.

Landskap og grønnsstruktur

Industriområdenes størrelse, og antatt store dimensjoner på industribyggene, tilsier at landskapskonsekvensene må vurderes mer konkret enn på kommuneplannivået. Det er positivt at konsekvensene nå skal visualiseres. Det bør i tillegg utredes muligheter for avbøtende tiltak som skjerming gjennom landskapsforming og vegetasjon, men det må også vurderes om bebyggelsen kan utføres slik at eksponering mot omgivelsene kan være akseptabelt i seg selv.

Forurensning

Støy, støv, arealinngrep og avrenning til vassdrag skal utredes i henhold til planprogrammet. Gjenbygging av store flater kan påvirke området hydrologi og avrenningsmønster, som igjen kan påvirke tilførsel av, og virkningen av eventuell forurensende avrenning. Det bør utredes om utbygging kan få konsekvenser for vannmiljøene og artenes livsmiljø, og dette bør kobles opp mot mål i tråd med vannforskriften.

Det er kjent at veksthusnæringen kan ha interesse av å utnytte overskuddsvarme fra kraftkrevende virksomheter. Det bør utredes om eventuell etablering av veksthus kan medføre lysforurensning.

Jordressurser og naturressurser.

Jordressurser er brukt som overskrift både for temaet jordvern og for temaet mineralressurser. Vi tilrår at naturressurser blir benyttet i stedet.

For jordverntemaet skal konsekvensene for jordbruksinteressene utredes, herunder for fulldyrka jord og innmarksbeite. Overflatedyrka jord er derimot ikke nevnt, og må inkluderes. Konsekvensene skal vurderes i forhold til regional jordvernstrategi og kommunens landbruksplan, og avbøtende tiltak skal vurderes for å sikre best mulig effektiv drift og framtidig matproduksjon. Det er noe uklart hva utredningen konkret skal inneholde, utover at det regionale jordvernmålet antas å være sentralt. I denne sammenheng må det refereres til mål i regionalplan for Jæren og Søre Ryfylke, men det må også settes inn i kontekst av at det nasjonale jordvernmålet er skjerpa og at ytterligere innskerping er signalisert gjennom regjeringens Hurdalsplattform.

Vi vil tilrår at jordflyttingsplan, som er oppført under tema i planbeskrivelsen, tas inn under KU-temaet jordressurser. Det er store jordbruksarealer som involveres i en jordflytting, og mellomlagring bør unngås for å opprettholde best mulig jordkvalitet. Samtidig er det viktig at mottaksområdene er godkjent etter gjeldende regelverk, slik at en unngår vesentlige konflikter med andre interesser, slik som kulturminne-, landskaps- og naturmangfoldsinnteresser. Dette bør være gjenstand for en konkret utredning, basert på metodikk som må beskrives i planprogrammet. For å unngå mellomlagring kan det være aktuelt å utrede alternative mottaksarealer.

Under KU-temaet trafikk er arrondering/jordskifte, underganger m.m., tatt inn som del av utredningsoppgaven, og er viktige tema for framtidig landbruksdrift.

For andre masser enn jord, må det gjøres utredning i tråd med prinsippene i ressurspyramiden i regionalplan for massehåndtering. Utbyggingen kan potensielt gi store mengder overskuddsmasser, med alternative bruksområder. Vi tilrår at massehåndtering tas inn som eget konsekvensutredningstema, eventuelt at jordflyttingstemaet inngår i en samla utredning av massehåndtering.

Virksomhetskategorier

Areal- og kraftkrevende virksomheter kan ha svært ulike profiler når det gjelder arbeidsplassintensitet, og dermed også transportprofil. Planprogrammet gir lite informasjon om hva som kan forventes, men temaet kan ha stor betydning for transportomfanget. Uten mer kunnskap om dette vil det også være utfordrende å lage gode prognoser for trafikk tall.

Vi tilrår at temaet utredes så langt dette er realistisk, for å få et bedre fundert grunnlag for å kunne vurdere områdets virksomhetsprofil, og hvordan dette kan påvirke transportbildet. Mobilitetsutredningen blir i så måte viktig, og føringene i regionalplanen om samordna areal- og transportplanlegging må legges til grunn.

Samferdsel

Etablering av omkjøringsveg Kvernaland er en forutsetning og rekkefølgekrav for etablering av nye nærings- og råstoffutvinningsområder. Intensjonen er at omkjøringsvegen skal avlaste eksisterende fv. 505 gjennom Kvernaland sentrum og delvis erstatte denne, i tillegg til å ivareta atkomst til nye utbyggingsområder.

Det er signert et premissnotat mellom Rogaland fylkeskommune og Klepp og Time kommuner. Dette legger til grunn at det utføres et forprosjekt for planleggingen av omkjøringsvegen. Dette er ikke gjort. Rogaland fylkeskommune v/seksjon Plan og utbygging Nord-Jæren skulle vært involvert i vurderingen av å gå bort fra forprosjekt for omkjøringsvegen. Et forprosjekt kunne blant annet innsnevret størrelsen på varslet planområde. I stedet er planområdet utvidet

For at framtidig veg skal bli fylkeskommunal veg, legger vi til grunn at premissene i signert premissnotat er gjeldende i det videre planarbeidet. Vi ber om en større inkludering av Rogaland fylkeskommune.

Det har nylig vært et drøftingsmøte hvor Time kommune la fram sine planer om utarbeidelse av en vegmodell. Det er viktig at Rogaland fylkeskommune orienteres og involveres i nødvendig grad underveis i dette arbeidet.

For at omkjøringsvegen skal kunne avlaste dagens fv. 505, må den være mer effektiv enn dagens veg, og ha en standard som muliggjør dette. Det er hittil ikke gjort trafikkvurderinger eller tatt stilling til hvilken vegstandard som anbefales. Det er derfor vanskelig å vurdere om varslet planprogram er innenfor måloppnåelsen til ny omkjøringsveg.

Omkjøringsvegen inkl. kryss må planlegges i tråd med krav i håndbok N100 og andre aktuelle håndbøker. I tillegg til å sørge for atkomst til nevnte nye områder, er forutsetningen at omkjøringsvegen skal være en overordnet veg hvis hensikt er å avlaste dagens fv. 505 og Kvernaland sentrum. For å ivareta dette, er det viktig at atkomsten til nye områder skjer fra godt planlagte kryss. Direkteavkjørsler fra omkjøringsvegen må unngås.

Byggegrensen ved de nye utbyggingsområdene må settes til 30 m fra vegmidte omkjøringsveg. Ved kryss må det reguleres inntrukket byggegrense. Vi oppfordrer til å

ta kontakt med Rogaland fylkeskommune v/Forvaltningsseksjonen for avklaring av sistnevnte, når plassering og utforming av kryss i større grad er bestemt.

For å ivareta hensynet til og behovet til myke trafikanter, må det reguleres g/s-veg langs omkjøringsvegen. Forbindelser til nye og eksisterende byggeområder må inngå. G/S-vegen må planlegges i tråd med krav i håndbok N100. Tilrettelegging for kollektivtransport må også inngå i samsvar med kommuneplanen.

Nasjonal retningslinje for støy, T-1442, må legges til grunn.

Vi forbeholder oss retten til eventuelt flere merknader når planforslag foreligger.

Kulturminner

Vi viser til varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram for områdeplan for Orstad nord/Kalberg/Frøyland/Kvernaland i brev datert 04.05.2022. Vi viser også til tidligere korrespondanse, herunder vårt brev datert 22.12.2021 og adressert til Time kommune.

Fylkesdirektøren har vurdert saken som sektormyndighet innenfor kulturminnevern.

Time og Klepp kommune har varslet oppstart av områdeplan for Orstad nord/Kalberg/Frøyland/Kvernaland. Områdeplanen omfatter omkjøringsvei fv. 505, næringsområder NK1-NK4, råstoffutvinningsområder RK1-RK5, boligområdene BK5 og BK6 i Time kommune, og næringsområdet KN6 i Klepp kommune. Totalt er varslet planområdet på rundt 6 km² (6000 dekar), og består i dag for det meste av jordbruksareal, med fulldyrka marker, overflatedyrka jord, innmarksbeite og store skogsområder, i tillegg til noe spredt gårdsbebyggelse.

Nyere tids kulturminner

Det ligger ett SEFRAK-registrert bygg i nær tilknytting til planområdet (gnr. 29 bnr. 1 i Time kommune). Det kan imidlertid være uregistrerte nyere tids kulturminner innenfor planområdet. Et område mellom Nordre Kalberg og Åslandsvegen er registrert med middels verdi i nasjonal registrering av kulturlandskap som det må tas hensyn til i det videre arbeidet.

Det er positivt at hensynet til kulturminner skal konsekvensutredes. Time kommunes kulturminneplan bør også gjennomgås, og tas med i dette grunnlaget. Kulturminner må videre markeres med korrekte hensynssoner i plankartet, med tilhørende bestemmelser.

Automatisk freda kulturminner

Innenfor planområdet ligger det svært mange automatisk freda kulturminner. Til sammen er det innenfor og delvis innenfor plangrensen registrert opp mot 40 automatisk freda lokaliteter. Disse består i stor grad av gårdsanlegg, gravfelt, gravrøyser og rydningsrøyser. I tillegg finnes også flere uavklarte og nå fjerna lokaliteter i planområdet (disse kommer i tillegg til de opp mot 40 freda lokalitetene). Registrerte automatisk freda kulturminner innenfor områdeplanen må sikres for

fremtiden gjennom hensynssoneregulerings H730, og ha tilhørende bestemmelse som sikrer dem et varig vern i planen.

Automatisk freda kulturminner kunne med fordel vært mer utdypet i planprogrammet. Slik det nå er presentert kommer det kun frem at det er et stort antall freda kulturminner innenfor planområdet. Det står ingenting om antall kulturminner, eller konfliktnivået med de ulike utbyggingsområdene. Vi forutsatte i vårt brev datert 22.12.2021 at gjeldende bestemmelser i kommuneplan for Time kommune 2018-2030 som omhandler kulturminner, må følges opp i det videre arbeidet med planprogrammet. Det ble da vist spesielt til bestemmelse § 34.4.1 som omhandler siktkorridor mellom kulturminnene med id 60874 og id 15183 på Nordre Kalberg. Vi kan ikke se at dette er fulgt opp i oversendt planprogram. Det presiseres igjen at dette forholdet må følges opp i det videre arbeidet med områdeplanen.

I vårt brev datert 22.12.2021 går det fram at vi vurderer store deler av planområdet til å ha potensial for funn av ikke tidligere kjente kulturminner, og at det derfor vil være behov for arkeologiske registreringer innenfor området. Tiltakshaver, gjennom plankonsulent Teknaconsult, har bestilt slike registreringer og vi har også satt i gang feltarbeidet i deler av varslet planområde, jf. mottatt kostnadsaksept datert 06.04.2022 og tilhørende brev fra Teknaconsult datert 08.04.2022. Feltarbeidet dette år begrenser seg hovedsakelig til utbyggingsområder knyttet til næring, massetak og boligområder. Resterende registreringer i hele planområdet vil bli gjennomført i sesongen 2023.

Vedrørende omkjøringsvegen viser vi til vår tidligere uttale i brev datert 22.12.2021. Det er viktig i det videre arbeidet at prosjektet med omkjøringsvegen tar hensyn til det freda gårdsanlegget med id 44847 og registrerte freda kulturminner ved Fjermestadvegen og Frøyland. Det kommer fram av planforslaget at omkjøringsvegen planlegges med tunnel forbi Kvernaland. Den vil imidlertid komme opp i dagen ved Hådalen øst for Kvernaland. I dette området er det registrert flere automatisk freda kulturminner som må ivaretas i det videre arbeidet. Vi forutsetter dermed at det utarbeides en fagrapport for kulturminner som utreder de ulike valgalternativene opp mot kulturminner.

Fylkesdirektøren gjør dessuten oppmerksom på at vi i den videre planprosessen vil kunne ha merknader til bygg/installasjoner, byggehøyder, utforming av bygg/materialvalg, plassering og andre tiltak planen legger opp til. Dette da tiltak i nærheten av registrerte automatisk freda kulturminner kan virke skjemmende på de aktuelle kulturminnene.

Fylkesdirektøren vil varsle at det kan bli aktuelt å fremme innsigelse til planen dersom forholdet til automatisk freda kulturminner ikke blir tilstrekkelig ivaretatt i planforslaget.

Ettersom planavgrensningen omfatter arealer i Figgjoelva er planen også oversendt Stavanger maritime museum som er fagansvarlig for kulturminner i sjø og vassdrag. Uttalen deres vil oversendes forslagsstiller og tiltakshaver når denne er mottatt. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at det kan komme krav om befaring og mulig marinarkeologiske registreringer før endelig uttale til planen kan gis, jf. kulturminnelovens § 9.

Høring av planprogram

Som det går frem av planprogrammet og kapittelet om konsekvensutredning, er kulturminner og kulturmiljø et av temaene som skal utredes i forbindelse med konsekvensutredningen.

I forbindelse med konsekvensutredningen må planens influensområde defineres. Kulturminner, både nyere tids og automatisk freda, kulturmiljø og kulturlandskap innenfor planområdet og planens influensområde må beskrives og kartfestes, og tiltakets konsekvens for slike må beskrives og visualiseres ved illustrasjoner eller bildemontasjer. Videre er det viktig at avbøtende tiltak vurderes og eventuelt beskrives. I de mest konfliktfylte områdene må alternative løsninger vurderes. Det er viktig at en utreder konfliktnivået, både når det gjelder indirekte og direkte konflikt, i forhold til tiltak/arealdisponering, og henholdsvis automatisk fredede kulturminner og nyere tids kulturminner. Dette gjelder også i tiltakets anleggsfase og anleggsarbeidets innvirkning på kulturminner.

Da planområdet omfatter en stor mengde automatisk freda kulturminner er det viktig at utforming av bygg og anlegg utredes og visualiseres. Beskrivelse av arkitektur estetikk, hva angår form, struktur, funksjon og uttrykk må fremkomme av planarbeidet. Innenfor utbyggingsområdene må redegjøres for bebyggelse med byggehøyder, utnyttelse og byggegrenser mot nærliggende kulturminner.

Fylkeskommunen har rådgivnings- og veiledningsansvar overfor offentlige organer, samt grunneiere, tiltakshavere og andre som har ansvar for kulturminner, og skal samarbeide med kommunene og komme med innspill og medvirke i planprosesser slik at de samlede kulturminneinteresser blir ivaretatt på en god måte i plan- og utbyggingssaker. Når det gjelder selve utredningsarbeidet knyttet til konsekvensutredningen, er det tiltakshaver som må stå for dette.

Som nevnt over mener fylkesdirektøren at det også bør utarbeides en fagrapport som omhandler kulturminner og kulturmiljø. Dette gjelder spesielt for omkjøringsvegen, det er imidlertid også viktig å få belyst de andre utbyggingsområdene og den samlede effekten en utbygging av området har på kulturminner og kulturmiljø.

Med bakgrunn i mengden automatisk freda kulturminner innenfor planområdet og det helhetlige kulturlandskapet i området, gjør fylkesdirektøren oppmerksom på at planprogrammet tilsier at planen kan komme i konflikt med viktige nasjonale og regionale kulturminneinteresser.

Hilsen
Christine Haver
regionalplansjef

Lars Olav Tjeldflaat
seniorrådgiver

Rogaland
fylkeskommune

Kopi til:
Statsforvalteren i Rogaland

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.

Fra: Christopher F. Kvæstad <christopher.kvaestad@museumstavanger.no>
Sendt: mandag 27. juni 2022 11:32
Til: Firmapost RFK
Kopi: sikke.viste@rogfk.no; Post - Felles e-post
Emne: Time og Klepp kommune - Områderegulering - Plan-ID 0548 og 2022003 - Orstad nord - Kalberg - Frøyland - Kvernaland - Innspill Smm

Smm har følgende innspill til planprogrammet

Det varslede planområdet berører vassdrag med stort potensial for funn av automatisk fredede kulturminner i vann. Det gjelder særlig nordre del av planområdet som berører Figgjo-elven. Når områdeplanen kommer på offentlig ettersyn vil vi vurdere om det legges opp til arealdisposisjon eller plangrep som berører kjente kulturminner, eller som er såpass omfattende at vi vil anbefale at det gjennomføres arkeologiske registrering. Dersom det er tilfeller av kjente kulturminner som ikke er tilstrekkelig ivaretatt vil vi be kulturavdelingen gå til innsigelse mot planen.

Grunnet høyt potensial for funn av automatisk fredede kulturminner må det påregnes en befaring av området med etterfølgende registrering. Befaringen vil være en besiktigelse av plassen og kan innebære vading og snorkling. Hensikten er å gjennomføre landskapsanalyse og vurdere områdets potensiale for funn av hittil ukjente automatisk freda kulturminner i vann. Kostnadene forbundet med en befaring er saksforberedende og vil ikke bli belastet tiltakshaver. Kostnadene for registrering belastes tiltakshaver jf. Lov om kulturminner §10.

Med vennlig hilsen,

Christopher F. Kvæstad

arkeolog

Telefon: +47 919 06 538

TIME KOMMUNE
Postboks 38
4349 BRYNE

Deres ref.

Vår ref.
20/05835-9

Saksbehandler
Tore Glette-Iversen

Dato
13.12.2021

Innspill til oppstart av planprogram for området Orstad-Nord-Kalberg-Frøyland-Kverneland, Time kommune, om Ålgårdbanen og Fv4424 og Fv506 på Figgjo og Ålgård

Takk for varsel om planoppstart for dette viktige arbeidet i Time kommune.

Både omkjøringsveien og de nye næringsområdene vil ha stor betydning for hele regionen, inkludert Gjesdal kommune. Vi vil gi noen innspill som vi synes er viktige å vurdere i den videre planprosessen, slik at planen kan tilrettelegge for en best mulig framtidig løsning for regionen. Det vises for øvrig til [innspill fra Gjesdal kommune, 08.02.2021](#), til Time kommune sin kommuneplan.

Omkjøringsveien

Den nye veien har som formål å lede gjennomfartstrafikk utenom tettstedet Kverneland/Orstad. Omkjøringsveien vil lede mye trafikk nærmere Ålgård og E39. Men, i seg selv vil den ikke bidra til at forbindelsene mellom Jæren og E39 bedres. For de som kjører mellom E39/Ålgård og Jæren/Bryne så er det viktig at veiene Fv506, Fv4426, Fv4427 og Fv4424 tilpasses den økte trafikkmengden som den nye omkjøringsveien kan bidra til.

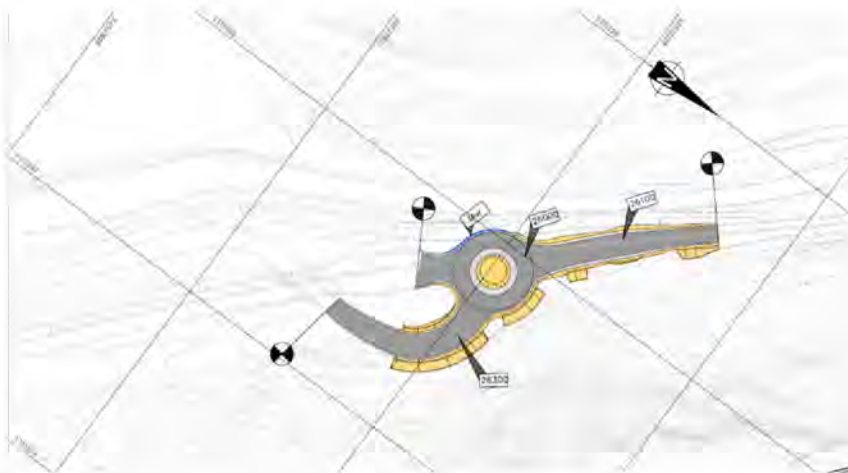
Fv4424 gjennom Figgjo og Fv506 gjennom Ålgård (Edlandsgeilane) er flaskehalser for trafikken mellom E39 og Jæren. Disse strekningene medfører store trafikale utfordringer, og er til stor ulempe for lokalsamfunnene. Strekningene fungerer som skoleveier og som viktige gater i nærmiljøene, og det er store konflikter mellom myke trafikanter og gjennomkjøringstrafikken. For lokalsamfunnene på Ålgård og Figgjo er det svært viktig at ny omkjøringsvei forbi Kverneland/Orstad sees i sammenheng med disse problemene.

Vi ber om at planprogrammet omhandler dette, og at det jobbes med Statens vegvesen, Rogaland fylkeskommune og Sandnes kommune om å etablere av- og påkjøring i begge retninger på dagens E39 ved Figgjo nord. Dette har ligget inne som en løsning i vegvesenet sine E39-planer. Utbygging av det nordre krysset på Figgjo omtales på side 35 i [planbeskrivelsen](#) for detaljregulering av E39 Ålgård-Hove, men det ser ikke ut til å ligge i det vedtatte plankartet (Sandnes kommune planid [2016101-02](#)). Utklipp fra planbeskrivelsen ligger nedenfor.

Status for dette bør avklares i planene for ny omkjøringsvei forbi Kverneland/Orstad, da fullverdig kryss på Figgjo nord er en suksessfaktor for omkjøringsveien. Dette er spesielt aktuelt da ny tverrforbindelse med kryss ved Bråstein ikke ligger inne i vedtatt E39-plan.

4.2.4 Utvidet kryss i nordre innkjøring til Figgjo

For å forbedre trafikkavvikling og trafiksikkerheten på Figgjo omfatter planen også en utbygging av det nordre krysset på Figgjo, krysset mellom FV 4424 og eksisterende E39. I stedet for nåværende kryssløsning legges det inn en rundkjøring som innebærer at trafikk som kommer fra Figgjo eller Kverneland kan kjøre til dette nye krysset når man skal sørover. Dermed er alle fire kjørebevegelser dekket, dette gjør at denne trafikken kan unnlate å kjøre gjennom tettbebyggelsen på Figgjo og forbi skole, idrettsplass barnehage osv., på en meget smal veg, for å komme sørover.

Figur 4-13: Utbygging av nordre kryss på Figgjo mellom eksisterende E39 og Fv 4424.

Næringsområdene og mobilitet

Kommunestyret i Gjesdal har tidligere vært positiv til at det etableres areal- og kraftkrevende industri i Kalberg-området, og ba Time kommune om å tenke regionalt for å få på plass gode løsninger. Det er viktig at det blir lett å reise mellom Ålgård og dette området. Gjesdal kommune ønsker at Ålgårdbanen skal åpnes for persontransport igjen. Jernbanen går i utkanten av planområdet, og i umiddelbar nærhet til de planlagte næringsområdene og kryss på ny omkjøringsvei. Vi mener at gjenåpning av Ålgårdbanen vil styrke næringsområdet som Time kommune planlegger. Den kan knytte de store boligområdene på Ålgård og langs Jærbanen til det nye næringsområdet. Dersom næringsområdet blir så arbeidsplassintensivt som tidligere foreskrevet, så vil det være nødvendig å legge til rette for at arbeidstakerne kan reise til og fra området på en enkel og miljøvennlig måte, uten å være avhengig av egen bil. Dette vil øke attraktiviteten til næringsområdet, omkringliggende boligområder, og samtidig føre til at nullvekstmålet for biltrafikk på Nord-Jæren kan nås til tross for tilrettelegging for flere arbeidsplasser i et område som i dag er relativt perifert for mange.

Vi mener at planprogrammet bør omtale mobilitetsløsningene generelt og tilknytning til Ålgårdbanen spesielt. I denne forbindelsen anmoder vi om at Time kommune trekker tilbake sin anbefaling om at Bane NOR tar Ålgårdbanen ut av det nasjonale jernbanenettverket. ([Formannskapet i Time 09.09.2019](#)).

Vi ønsker Time kommune lykke til med planarbeidet, og ser fram til å følge med på prosessen.

Med hilsen
GJESDAL KOMMUNE
Tore Glette-Iversen
samfunnsplanlegger

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Kopi til:
STATENS VEGVESEN
STATENS VEGVESEN, Geir Strømstad
SANDNES KOMMUNE
SANDNES KOMMUNE, Håkon Auglend
BANE NOR SF

TIME KOMMUNE
Postboks 38
4349 BRYNE

Dato: 16.06.2022
Saksref: 202205675-2
Deres ref.: 21/4528-2
Side: 1 / 1

Vår saksbehandler: Sølvi Morvik
Telefon:
Mobil: +47 99034591
E-post: Solvi.Morvik@banenor.no

Varsel om oppstart av planarbeid og høring planprogram: Plan 0548 i Time kommune og plan 2022003 i Klepp kommune- Bane NORs uttalelse

Vi viser til innkommet brev datert 04.05.2022 med varsel om oppstart av områdeplan for Orstad nord/Kalberg/Frøyland/Kverneland i Time og Klepp kommune for å etablere rammer for videre utbygging.

Rammebetingelsene for jernbanen er i endring, og det kan derfor være vanskelig å forutse hvilke behov som kan oppstå. Vi er derfor opptatt av å sikre mulighetene for videre utvikling.

Ålgårdbanen går gjennom grøntområde GK1 og inntil Stortinget har tatt en avgjørelse om Ålgårdbanen skal være eller utgå av det nasjonale jernbanenettet, så må hensynet til den ivaretas.

Vi gjør oppmerksom på våre krav i forbindelse med planlegging i nærheten av jernbanen. Informasjon om disse finnes i vår veileder for nasjonale interesser i arealplanlegging: [Veileder/](#) samt i vårt tekniske regelverk: [Teknisk regelverk](#).

Vi forventer at forslagsstiller setter seg inn i dette materialet før det utarbeides planforslag.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Lien
sjef Planforvaltning
Bane, drift og teknologi

Sølvi Morvik
Senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur